

Семенов В. Ф. професор, д.е.н.,
Нечева Н. В., ст. викладач, к.е.н.
Одеський національний
економічний університет

ЯКІСТЬ СТУДЕНТОЦЕНТРОВАНОГО НАВЧАННЯ ФАХІВЦІВ З ТУРИЗМУ

Забезпечувати процес підвищення якості вищої освіти є головною метою реформування сфери вищої освіти. У цьому напрямі як складову системи перетворень закладів вищої освіти (ЗВО) сьогодні розглядається студентоцентричне навчання. І справді, студентоцентризм як винятково значима особливість сучасного викладання у ЗВО означає положення за якого у центрі уваги навчального закладу повинно бути поставлено студента, його розвиток особистості, удосконалення його досягнень і розширення здібностей. Студент має стати об'єктом навчання, активним учасником освітнього процесу. Молода людина повинна вміти сприймати зміни, які відбуваються у світі, і життя, яке вирує у постійно перетворюваному середовищі. Потребує таких саме змін і освіта, і особливо – навчальний процес ЗВО. Такі основні постулати студентоцентризму.

Власне, зміни почалися давно, але не скрізь, вони відбуваються у кращих ЗВО країни шляхом впровадження у практику навчання новітніх знань, прогресивних надсучасних технологій, передових освітніх програм. Формально і юридично студентоцентризм передбачений Законом «Про вищу освіту», де проголошено його імплементацію головним чином за рахунок розбудови внутрішніх систем забезпечення якості вищої освіти у ЗВО. Проте стан розбудови таких систем визнається сьогодні незадовільним.

Аналіз імплементації норм Закону «Про вищу освіту» дає невтішні висновки. У багатьох ЗВО фактично імітується розбудова внутрішніх

систем забезпечення якості освіти або підміняється формальними діями. Такий висновок можна знайти у звіті «Впровадження локальних систем управління якістю в українських університетах», підготовлений Міжнародним фондом досліджень освітньої політики. Тому слід повсякчасно пропагувати і втілювати ідеї студентоцентризму, що всебічно розглядаються як у зарубіжній, так і у вітчизняній сучасній науковій літературі.

Якщо традиційний підхід до освіти мав своїм пріоритетом формування змісту навчальної дисципліни, де метою курсу було «освоєння, охоплення певного об'єму інформації», то для студентоцентрованого підходу «освіта – це навчання, навчальна діяльність студентів, бо знання тут розуміється як таке, що конструюється на основі досвіду та вже сформованого знання. Тому ролі викладача й студента також змінюються, що проявляється у розбудові партнерських стосунків, у яких «викладач все більше виконує роль наставника, фасилітатора і тренера, а студент отримує право вибору змісту та способу навчання»[1].

Акцентуватися на студентоцентрованому навчанні вимагають реалії сьогодення: зміна студентського контингенту; дистанційне електронне навчання; застосування нових методів і способів активізації навчального процесу; використання міжнародного досвіду під час викладання дисциплін економічного спрямування; впровадження практик проведення аудиторних занять з використанням комп'ютерних технологій, практичних занять у «польових умовах» тощо[2].

Для студентів, що навчаються за фахом «Туризм», що починають працювати в реальних туристичних фірмах вже на другому курсі, студентоцентризм може бути реалізований шляхом поширення для них можливостей вибору змісту та форм навчання, стимулювання студентів бути активнішими в придбанні знань і навичок, підвищення мотивації студентів до вивчення конкретного актуального для них навчального матеріалу, використання в навчальному процесі активних методів

навчання, а також переструктуруванням курсів за рахунок зменшення лекційних занять на користь практичних.

За всієї поваги до студента не слід забувати про гідність викладача. У практиці західних вишів умовою високої якості освіти вважається не фінансування, не матеріальна база університетів, не наукові досягнення, а гідність викладача. Саме гідність і право жити гідно дозволяє не миритись з неповагою і зверхністю, з незадовільними умовами праці, з низькою заробітною платою, з обмеженнями свободи викладача, його страхом і звичкою до поганого життя.

Можна також виявити чіткий зв'язок: активізація навчальної діяльності досягається за рахунок університетського самоврядування, що дає свободи; перешкоджає перетворенню освіти в бізнес; дозволяє освіті виконувати основні свої функції. Саме самоврядування дозволяє максимально наблизити навчальний процес до індивідуальних прагнень і можливостей студента.

Список використаних джерел:

1. Сорока Ю.Г. Практикуючи студентоцентровану освіту: діагностичні аспекти студентських очікувань / Ю. Сорока // Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. «Соціологічні дослідження сучасного суспільства: методологія, теорія, методи». – 2014. – № 1101. – С. 190–194.

2. O'Neill G. and McMahon T. Student-centred learning: what does it mean for students and lecturers? // Emerging issues in the practice of University Learning and Teaching / Ed. by G. O'Neill, S. Moore and B. McMullin, Dublin: AISHE, 2005 / електронний ресурс, режим доступу: http://www.aishe.org/readings/2005-1/oneill-mcmahon-Tues_19th_Oct_SCL.pdf